

Sněmovním stranám přiteklo z veřejných rozpočtů přes 2,3 miliardy korun za roky 2021-2024

10.9.2025 - | Transparency International ČR

S ohledem na celkový příjem za dané období se na pomyslné první pozici umístilo hnutí ANO, které získalo od státu přes 746 milionů korun. Na druhé příčce se nachází ODS s příjmem překračujícím 442 milionů. Třetí místo pak obsadil STAN s více než 308 miliony.

Poté následuje KDU-ČSL s 250 miliony korun. Dalšími v řadě jsou Piráti, kteří ze státní kasy dosáhli na 242 milionů. Téměř 216 milionů dostalo ze státního rozpočtu SPD. TOP 09 si připsalo 159 milionů.

„V České republice jsou politické strany výrazným způsobem financovány z veřejných rozpočtů. Proto je třeba důsledně dbát na to, jak politické strany a politická hnutí s přidělenými prostředky hospodaří, a to nejen v rámci předvolební kampaně, ale i mimo ni. Zároveň je to i vizitka a jakási ná pověda pro voliče, protože těžko lze předpokládat, že subjekt s netransparentními finančními toky se během svého případného vládního angažmá bude chovat jinak,“ říká Marek Chromý, vedoucí analytik TI.

Z peněz, které byly rozdelené těmto sedmi stranám a hnutím, jich více než polovinu – tedy téměř 1,5 miliardy korun – obdržely první tři politické subjekty: ANO, ODS, STAN. Tři čtvrtě miliardy ANO tvoří necelou třetinu tohoto objemu (31,5 %), ODS dostalo z celkového objemu 18,7 % financí a blízko za ní je STAN s 13,1 %.

Nejvíce peněz tyto strany a hnutí obdržely v roce 2021. Podstatnou část finančního příspěvku v roce 2021 tvořil příspěvek na úhradu volebních nákladů za volby do Poslanecké sněmovny. Celkem 50 % z toho, co v tomto roce celkem obdržely strany zastoupené ve Sněmovně, tvořil právě příspěvek na volební náklady (430 milionů z celkových 860 milionů, zaokrouhleno).

Z celkového objemu financí poslaných politickým stranám a politickým hnutím pak subjekty zastoupené v Poslanecké sněmovně dostaly drtivou většinu těchto peněz. Konkrétně v roce 2021 to bylo přes 82,5 %, v letech 2022 a 2023 přes 86 % (konkrétně 86,64 %, respektive 86,3 %) a v roce 2024 pak 84,37 %.

Jak prakticky vypadá financování vybraných 11 nejvlivnějších politických stran a politických hnutí za roky 2017 až 2022 si můžete detailně projít také na našem webu integritywatch.cz nebo na webu politicefinance.cz, za kterým stojí kolegové z Datlab institutu.

Odkaz na aktuální data zveřejněná Ministerstvem vnitra lze nalézt na samotných webových stránkách resortu. Údaje za rok 2025 budou zveřejněny v lednu 2026. Naši obdobnou analýzu z roku 2020 pak najdete v tomto článku.

Jak fungují státní příspěvky pro politické subjekty?

Politická uskupení jsou v Česku financována tzv. smíšeným systémem. Jejich finanční příjmy tak pochází ze dvou zdrojů: soukromých a veřejných. Mezi soukromé patří členské příspěvky, dary a jakékoliv příjmy pocházející od fyzických nebo právnických osob.

Veřejné finance pak pocházejí ze státního nebo jiného veřejného rozpočtu. Tyto příjmy poskytuje Ministerstvo financí, a to na základě zákona o sdružování v politických stranách a v politických hnutích.

Politické strany a politická hnutí, které získaly v posledních volbách do Poslanecké sněmovny alespoň 3 % ze všech odevzdaných hlasů, mají nárok na tzv. stálý roční příspěvek ve výši 6 milionů korun. Tento příspěvek se navyšuje s každou započatou desetinou procenta, za každých 0,1 % dostávají dalších 200 tisíc korun.

Maximální výše příspěvku je pak 10 milionů korun, což odpovídá 5 % ze všech platných hlasů odevzdaných ve volbách do Poslanecké sněmovny. Vzhledem k tomu, že minimální hranice pro vstup do sněmovny je právě 5 %, každá ze zmíněných stran a hnutí tento příspěvek obdržela automaticky.

Kromě toho mají politická uskupení nárok na další příspěvky. Například příspěvek na mandát činí 900 tisíc korun v případě poslance nebo senátora, 250 tisíc korun pak v případě člena zastupitelstva kraje a člena Zastupitelstva hlavního města Praha.

Od roku 2018 mohou politická uskupení, která jsou zakladatelem nebo členem politického institutu, získat příspěvek na podporu činnosti politického institutu. Politický subjekt má na tento příspěvek nárok, byl-li za něj alespoň ve dvou z posledních tří volebních období Poslanecké sněmovny (včetně probíhajícího) zvolen nejméně jeden poslanec.

Politickým uskupením také plyne příspěvek na úhradu volebních nákladů. Každá strana, koalice či skupina, která dostala ve volbách do Poslanecké sněmovny alespoň 1,5 % z celkového počtu hlasů, obdrží 100 korun za každý obdržený hlas. Podobně je tomu v případě voleb do Evropského parlamentu, pokud strana překročí hranici 1 %, za každý platný hlas dostane 30 korun.

Transparentní volby

Monitoringu financování předvolebních kampaní se v TI věnujeme již od roku 2012. Výjimkou tak nejsou ani letošní volby do Poslanecké sněmovny. Základní myšlenkou je snaha poskytnout široké veřejnosti otevřené hodnocení transparentnosti kampaní před samotnými volbami. Sledujte je s námi na našem speciálním webu transparentnivolby.cz.

Projekty a kauzy: Transparentní volby

<http://www.transparency.cz/snemovnim-stranam-priteklo-z-verejnych-rozpoctu-pres-23-miliardy-korun-za-roky-2021-2024>